సింహస్వప్నం

పాపారావు ఆ వూరికి కొత్తగా బదిలీ మీాద వచ్చిన చీఫ్ ఇంజనీరు.

మనిషి పసిమిరంగు ఛాయల్లో సన్నగా, పొడుగ్గా వుంటాడు. కోర మీాసాలు అతని మొహానికి అందాన్నివ్వ లేదుగానీ అహంకారపు ఛాయల్ని పులిమాయి. అతని మొహంలో చిరునవ్వు చూసిన వ్యక్తులు చాలా అరుదు.

పాపారావుని చూడగానే అతను అహంకారానికి ప్రతిరూపమేమోననిపిస్తుంది. 'అహం' యెందుకుండదూ? ఆ డిపార్టుమెంటుకి అతనే సర్వాధికారి. అధికారంతోపాటు, ఆర్థికపరమైన లావాదేవీలన్నీ అతని చేతులమీాదుగానే జరగాలి. రెండు చేతులా ఆర్జించాడని ప్రతీతి. ఈ మధ్యనే శ్రీకాకుళంలో రాజభవనం లాంటి ఓ భవంతి కట్టించాడని వినికిడి. అక్కడైతే తాను ఆ భవంతి కట్టించినట్టు పై అధికారులకి తెలీదని అతని అభిప్రాయం. కొంత మేరకు అదీ కరక్టే!

పాపారావు యెంత గుంభనంగా వున్నా, అతని ఆఫీసు మాత్రం యెప్పుడూ కళకళ లాడుతూ వుంటుంది. అక్కడ పన్జేసే చాలామంది ఉత్సాహంగా, ఆనందంగా వుంటారు బంట్రోతుతో సహా.

బంట్రోతు బసవయ్య కూడా యీామధ్య ఓ చిన్న యిల్లు కట్టించు కున్నాట్ట. బంట్రోతేవిటి, యిల్లు కట్టించుకోవడ మేమిటి అని మీా రాశ్చర్య పోకండి. అతనికున్న అవకాశాలతనివి.

ఆ ఆఫీసు గోడలు కూడా డబ్బులడుగుతాయంటారు. అది యెంతవరకూ నిజమో చెప్పలేంగాని, అక్కడ పన్జేస్తున్న వ్యక్తుల ఆస్తి వివరాలు తెలుసుకుంటే కొన్నింటిలో నిజం బైట పడొచ్చు.

అలాగని అందరూ లంచాలు తీసుకునే వాళ్ళే వుంటారా అంటే కాస్త ఆలోచించాల్సి వస్తుంది. ప్రతీ విషయంలోను కొన్ని మినహాయింపులున్నట్టే యీా ఆఫీసులోనూ కొందరు లంచాలకు దూరంగా వున్న వాళ్ళున్నారు.

అటువంటి వారిలో పరాంకుశం ఒకడు. అతను ముక్కుకు సూటిగా పోయే మనిషి. నీతీ, నిజాయితీ యున్నవాడు. మితభాషి. అందరితోనూ స్నేహపూరితంగా వుంటాడు. వుండాలని ప్రయత్నిస్తాడు. అయితే చాలా మంది సహోద్యోగులు అతణ్ణి తెలివి తక్కువ వాడంటారు. వున్న అవకాశాల్ని వినియోగించుకోవడం లేదని; నిజానికి, పరాంకుశంపట్ల అభిమానం పుట్టిపడి అలా అనడం లేదు. అతను బాగుపడిపోవాలనీ కాదు. మరెందుకయ్యా అంటే తాము కూరుకుపోయిన వూబిలో అతనెందుకు కూరుకు పోలేదన్న దుగ్ధతోను, అసూయతోను అతను మంచి పేరు తెచ్చుకోవడం, వాళ్ళకి యిష్టం లేదు మరి.

అయితేనేం- పరాంకుశం అవన్నీ పట్టించుకోడు. సన్నగా నవ్వేసి వూరుకుంటాడు. తప్పు చేస్తున్నవాడు తన తప్పు త్రోవలోకే అందర్నీ లాగాలని ప్రయత్నిస్తాడన్న నిజం అతనికి తెలుసు.

* * *

చీఫ్ ఇంజనీరు పాపారావుకి 'అపర రావణుడ'న్న బిరుదు, అతని స్టాఫే అనధికారికంగా యిచ్చారు. అందుకే ఆఫీసులో అతని ఛాంబరుకి వెళ్ళడానికి అందరికీ భయమే. ఆయన కబురంపితేగాని, యెవరూ వెళ్ళేవారు కాదు. ఒకవేళ యేదో అర్జంటు కేసు వుందని యెవరయినా అతని ఛాంబర్‌కి వెళ్ళినా ఆయన మొహం చిదరించుకుని కనుబొమలు ముడుచుకునేవాడు.

"అది అర్జంటు కేసని నాకు తెలీదా? ఆ బాధ్యత నాకు లేదనా? నాకంటే బాధ్యతగల వాడివా నువ్వు? ఎందుకయ్యా, కాకా పట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తావు? ఐ హేటిట్..." అంటూ గట్టిగానే చీవాట్లు పెడతాడు.

అందుకే వెళ్ళరెవరూ. అలా మందలింప బడ్డ వాళ్ళు కొందరు మళ్ళీ నోరెత్తితే ఒట్టు. అవి దీవెనల్లా భావించి, తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ వుంటారు. వాళ్ళకి ఆత్మాభిమానమున్నది లేదోయేమో, అసలు స్పందించరు. ఉద్యోగరీత్యా అతను ఆఫీసరేగాని, తమ జీవితాల్ని శాసించే అధికారం తమని అగౌరవ పరిచే అధికారం ఆయనకి లేదన్న యెదిరింపు భావన వాళ్ళ కెవ్వరికీ లేదు. వాళ్ళు కుక్కిన పేలు. బిస్కెట్ల కోసం ఆశపడే పెంపుడు కుక్కలు. వాళ్ళకి కావల్సింది, చీఫ్ ఇంజనీరుగారి ప్రాపకం ఆయన తిట్లూ, చీవాట్లూ, చీదరింపులూ వాళ్ళకి ఆశీస్సులే!

అయితే అటువంటి వారికి భిన్నమైన మనస్తత్వం గలవాడు పరాంకుశం. పాపారావుచేత చీవాట్లు తినడం, అతనికి అలవాటు లేదు. అంత వరకూ పరిస్థితిని పెంచుకోడు. వేళకి, ఆఫీసుకి వెళ్తాడు. వేళకి ఆఫీసు విడిచిపెడతాడు. తన ఉద్యోగ నిర్వహణలో జాగ్రత్తగా వుంటాడు. అతని టేబిలు మీాద, పెండింగు కేసులేం వుండవు. అక్రమార్జన చేసే అలవాటు లేదు గనక యెవర్నీ నొప్పించడు, తిప్పించడు.

పరాంకుశంకి అక్షరాలా సహధర్మచారిణి అతని భార్య వందన. అక్రమార్జన విషయంలో సాధారణంగా ఆడవాళ్ళకి ఆమోదమే వుంటుంది గాని వందనకి మాత్రం అందుకు భిన్నంగా యేహ్య భావం వుంది. ఒకర్ని నొప్పించి మానసికంగా బాధించి అతని పరిస్థితుల్ని ఆసరాగా తీసుకుని లంచం తీసుకోవడం పాపమని ఆమె అభిప్రాయం. లంచాలు తీసుకుని భోగాలతో విలాసవంతమైన జీవితాల్ని గడుపుతున్న వారిని చూసి ఆమె యెప్పుడూ కృత్రిమంగానే వుంటుందంటుంది. అప్పుడప్పుడూ తన అభిప్రాయాల్ని భర్తతో వెల్లడిస్తుంటుంది కూడాను.

"మీాతో పన్జేస్తున్న కొందరు స్నేహితులు లంచాలు తీసుకుని విలాస వంతమైన జీవితం గడుపుతూ ఆ జీవితమే బావుందని, యెలా మురిసిపోతూ వుంటారండీ? అటువంటి జీవితం పట్ల వాళ్ళకి జుగుప్స కలగదూ?" అందోరోజు వందన.

పరాంకుశం మెల్లగా మందహాసం చేశాడు. భార్యకి అటువంటి సదుద్దేశం కలిగినందుకు మురిసిపోయాడు.

"లోకో:భిన్నరుచి: అన్నారు. అలా జీవించడంలోనే వాళ్ళకి ఆనందమనిపిస్తుంది. దానికి మనమేం

- ముద్దంశెట్టి హనుమంతరావు

కథ

జేస్తాం వందనా?''

''ఇటువంటి వారి అక్రమ సంపాదనని అరికట్టే వాళ్ళుండరా అండీ?'' బేలగా ప్రశ్నించింది.

పరాంకుశం మళ్ళీ అదేవిధంగా మందహాసం చేశాడు. వందన, ప్రపంచాన్నింకా క్షుణ్ణంగా చదవ లేదనిపించింది.

''వున్నారు వందనా! కానీ వాళ్ళూ అదే కోవకి చెందిన వాళ్ళయ్యుంటారు. అంచేతనే లంచగొండి తనం మూడు పువ్వులూ, ఆరు కాయలుగా సాగిపో తోంది. మనలాంటి యే కొద్దిమందో వుంటే ప్రయో జనం ఓ విధమైన ఆత్మ తృప్తి వుంది...''

''పోనీలెండి. ఆ తృప్తి చాలు. నిశ్చింతగా నిద్రపో గలుగుతున్నాం అంతకంటే కావల్సిందేముందండీ'' అంది సంతృప్తిగా.

పరాంకుశం లోలోన యెంతగానో ఆనందించాడు. తనకి వందనలాంటి అర్ధాంగి దొరకడం అదృష్టమే ననుకున్నాడు. "అది నిజం వందనా'' అనేసి తన పనిలో నిమగ్నుడయ్యాడు.

* * *

ఆ రోజు పాపారావు విసురుగానే ఛాంబర్‌లోకి వచ్చాడు. అతని మొహం కందగడ్డలా వుంది. ఎవ రయినా చిన్న పిల్లలు చూస్తే జడుసుకునేంతటి వికృతంగా వుందా మొహం.

ద్వారం దగ్గర నిలబడి సలాం కొట్టిన బంట్రోతు బసవయ్య, బాస్ మొహం చూసి ఆశ్చర్య పోలేదు. ఏదో విశేషం వుండి వుంటుందనుకున్నాడు.

పాపారావు కుర్చీలో కూచుంటూనే బెల్ కొట్టాడు. బసవయ్య దానికోసమే యెదురు చూస్తు న్నట్టుగా సర్రున లోపలికొచ్చి సవినయంగా రెండు చేతులూ కట్టుకుని నిల్చున్నాడు.

''పరాంకుశంని రమ్మను...'' గంభీరంగా అన్నాడు పాపారావు.

బసవయ్యకి, అయ్యగారి మొహం చూసినప్పుడే అనిపించింది యివ్వాళ రోజు బాగుండదని. పాపం పరాంకుశం దురదృష్ట వంతుడనుకున్నాడు.

''చిత్తం...'' అంటూ వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళి పోయాడు.

పరాంకుశం తల వంచుకుని పన్జేసుకుంటున్నాడు.

''పరాంకుశం గారూ...'' పిల్చాడు, బసవయ్య.

''ఏమిటి బసవయ్యా?'' పరాంకుశం తలెత్తాడు.

''అయ్యగారు, తవర్ని రమ్మన్నారండీ...''

''సరే...పద...''

బసవయ్య వెళ్ళిపోయాడు. పరాంకుశం లేచాడు.

ఆ సెక్షన్లో వున్నవాళ్ళ దృష్టి పరాంకుశం మీదే కేంద్రీకరించింది. ''అయ్యగారు, యెప్పుడూ యెవర్నీ పిలవరు. పిల్చారూ అంటే చీవాట్లు తప్పవు...అని యెవరి మనసులో వారే అనుకున్నారు. కాని, పరాం కుశం మాత్రం అలా అనుకోకుండానే చీఫ్ ఇంజనీరు గదికేసి నడిచాడు. అతనికి యెటువంటి భయమూ లేదు. లోపల అడుగు పెడుతూనే ''గుడ్ మార్నింగ్ సార్...'' అన్నాడు.

పరాంకుశం కేసి తీక్షణంగా చూశాడు పాపారావు. ఆఫీసరు చూపుకి అదిరిపోలేదు పరాంకుశం.

''నిన్నను వేనిచ్చిన ఆ టెండరు కేసుని పుటప్ చెయ్యమని చెప్పాను కదా, యింకా చెయ్యలేదేం పరాంకుశం?'' కోపంగానే ప్రశ్నించాడు పాపారావు.

''నిన్ననే నోటు రాసి మీకు పంపించానండీ. మీ దగ్గరే వుండి వుంటుంది'' మామూలుగానే సమా ధానం చెప్పాడు పరాంకుశం.

''స్వయంగా తీసుకొచ్చి నాకు యివ్వచ్చును కదా! ఈ మహా సముద్రంలో దాన్ని యెక్కడ వెదుకుతాం చెప్పు. ఆపాటి ఇంగితం లేకపోతే యెట్లాగోయ్'' మొహం చీదరించుకుంటూ అన్నాడు.

''ఇంగితం లేకపోవడం కాదండీ...మీరు పిలి స్తేనే తప్పించి మీ ఛాంబర్‌కి యెవ్వరూ రాకూడదని ఆర్డరు వేసింది మీరే కదా! అలా వచ్చి మీ కోపానికి గురైన వాళ్ళున్నారు. అకారణంగా ఆ పరిస్థితి తెచ్చు కోవడం యిష్టం లేక రాలేదండీ!'' తొణక్కుండా అన్నాడు పరాంకుశం.

పాపారావు కొద్దిగా వెనక్కి తగ్గాడు. నిజమే. ఆయన వేసిన ఆర్డరు అదే. దాన్ని వుల్లంఘించడం, వాళ్ళ తరం కాదు. 'తానంటే యెంత భయం వాళ్ళకి'...అనుకుని, తన స్ట్రిక్ట్‌నెస్‌కి లోలోన పొంగి పోయాడు. అయితే ప్రస్తుతం కావల్సిన ఫైలు అవ సరం యెంతో వుంది. దానివల్ల లబ్ధిపొందేది తనే... గత రాత్రి తాను పాల్గొన్న పార్టీ గుర్తుకొచ్చింది పాపారావుకి.

''తెలివిగా మాట్లాడుతున్నావని అనుకుంటు న్నావా యేమిటోయ్'' తనని తను సమర్థించుకుం దుకు అలా అన్నాడు పాపారావు.

''ఇందులో తెలివి తేటల ప్రసక్తి యెందుకండీ వున్న విషయమే చెప్పాను.''

పాపారావు విసుక్కున్నాడు. మిగతా వాళ్ళలా పరాంకుశం తనని చూసి భయపడకపోవడం అతనికి కోపం తెప్పించింది.

''అధిక ప్రసంగం చెయ్యకు. ఆ ఫైలు యెక్కడుందో తీసివ్వు...'' కటువుగా అన్నాడు.

పరాంకుశంకి తప్పలేదు. ఎందుకూ అంటే, పాపారావు ఆ ఫైలు వెదుక్కోవడమంటే జరగని పని. అందుకని చీఫ్ ఇంజనీరు పక్కనే వున్న 'రాక్' దగ్గరికి వెళ్ళి దొంతర్లగా వున్న ఫైల్లోంచి అతనికి కావల్సిన ఫైలు తీసి అతని ముందుంచాడు.

పాపారావు ఫైలుమీదున్న నోటు చదివాడు. క్లుప్తంగా చాలా బావుంది. పరాంకుశం వర్కింగ్ ఎబిలిటీని మనసులోనే మెచ్చుకున్నాడు. కాని అతనో 'కొరకరాని కొయ్య' కావడం పాపారావుకి నచ్చని విషయం. అందుకే బాహ్యంగా అతడ్ని మెచ్చుకోలేదు.

ఆ నోటు మీద తన ఆర్డర్స్ వేసేసి పరాంకుశంకి ఆ ఫైలు యిచ్చేశాడు పాపారావు.

''ఆఫీసార్డరు వెంటనే తయారు చేసి టైపు చేయించి నా సంతకం తీసుకుని యీరోజే డిస్పాచ్ చెయ్యాలోయ్'' అన్నాడు పాపారావు.

పరాంకుశం ఆ ఫైల్ని తీసుకోలేదు.

''అది నావల్ల కాదు సార్. మీరు చెప్పినట్టుగానే ఆఫీసార్డరు రాసేసి యివ్వాళే టైపు సెక్షనుకి పంపుతాను. టైపు సెక్షనులో వాళ్ళకి రిక్వెస్టు చేసి, టైపు చేయించడం నాకు సంబంధించింది కాదు. అంత అర్జంటయితే మీ స్టెనోగ్రాఫర్‌కిచ్చి ఆ పని చేయించుకోండి'' నిర్మొహమాటంగా, నిష్కర్షగా, నిర్భయంగా చెప్పేశాడు పరాంకుశం.

క్షణంపాటు చైతన్య రహితుడయ్యాడు చీఫ్ ఇంజనీరు పాపారావు. అతని అహం దెబ్బతింది. ఇంత వరకూ యెవరూ తనని యిలా యెదిరించి మాట్లాడలేదు. అట్లాంటిది యీ పరాంకుశం పొగరేమిటి? తనని తాను యేమనుకుంటున్నాడో...? అనుకుని కళ్ళెర్ర జేశాడు. అతని మొహం వికృతంగామారింది.

''ఏమిటి? నువ్వు, నాకు ఆర్డరు వేస్తున్నావా? ఎంత పొగరు నీకు?'' పళ్ళు పటపట కొరికాడు పాపారావు.

స్వతహాగా, పరాంకుశం సహనపరుడే. కాని, పాపారావు మాటలు అతనిలోని సహనాన్ని రెచ్చగొట్టినయ్. సహనం కోల్పోయాడు.

''సార్! మీరు నాకు అధికారే కావొచ్చు. మీకూ ఓ హద్దంటూ వుంది కదా! నా ఆత్మాభిమానాన్ని రెచ్చగొట్టే విధంగా మీరు మాట్లాడకూడదు. అది మీకు శ్రేయస్కరం కాదు...'' అన్నాడు పరాంకుశం.

నిరంకుశ ధోరణిలో యింతవరకూ మసలుకొచ్చిన పాపారావుకి పరాంకుశం మాటలు హెచ్చరికలా తోచినయ్. మరీ మండిపోయాడు.

''ఏమిటీ నన్ను హెచ్చరిస్తున్నావా?'' విసురుగా అన్నాడు.

''మీరు యెలా అర్థం చేసుకున్నా ఫరవాలేదు. నా పరిధిలో నా వుద్యోగ నిర్వహణ చెయ్యడం నా కర్తవ్యం. అంతేగాని టైపు సెక్షనుకి వెళ్ళి దాన్ని టైపు చేయించుకు రావడం నా వల్ల కాదన్నాను. అక్కడికి వెళ్తే, వాళ్ళేమంటారో తెలుసా సార్? నాకేదో యిందులో స్వార్థం వుందంటారు. నేనెందుకా అభాండాన్ని నా నెత్తిన వేసుకోవాలి చెప్పండి? అందుకే మీ స్టెనోకిచ్చి చేయించుకో మన్నాను. దాన్ని మీరు పొగరుగా చిత్రీకరిస్తే యెలా?''

పాపారావు మరింత రెచ్చిపోయాడు. అన్యాపదేశంగా తనకీ కేసులో యింటరెస్ట్ వుందనే భావం వచ్చేలా పరాంకుశం మాట్లాడుతున్నట్టనిపించింది.

''అంటే...? నాకీ కేసులో యేదో స్వార్థం, యింటరెస్ట్ వుందనేగా నీ వుద్దేశం?'' కటువుగానే అన్నాడు.

పరాంకుశం జంకలేదు.

''అలాగని నేను అనలేదండీ! మీకు యింటరెస్టు వుందో, లేదో, ఆ భగవంతుడికే తెలియాలి...'' యింకా యేమేమో అనేయాలనుకున్నాడుగాని తమాయించుకున్నాడు.

పాపారావు, దెబ్బతిన్న పులిలా పరాంకుశం కేసి యెర్రగా చూశాడు.

''అసలు...అసలు...నిన్నా సెక్షనులో వుంచడమే తప్పయ్యింది'' అన్నాడు కసిగా.

పరాంకుశం చెక్కుచెదరలేదు. చిన్నగా నవ్వేడు.

''అది మీ తప్పుకాదు సార్! చాలా రోజుల్నించి నేనా సెక్షనులో వున్నాను. మీరంటే మొన్న మొన్న నొచ్చారు. ఆ సెక్షనులో నేనుండటం, మీకు బాధాకరమైతే, మరో సెక్షనుకి మార్చేయొచ్చు. ఆ సెక్షనులో నాకేం యింటరెస్టు లేదు. అదే కాదు...అన్ని సెక్షన్లూ నాకొకటే. ఫలానా సెక్షను కావాలంటూ కోరే వ్యక్తిని కాదు. నాకేం ఆశల్లేవు. అక్రమార్జన చెయ్యాలన్న తలంపు లేదు. మేడలు కట్టించేయాలన్న తాపత్రయం లేదు. విలాస వంతమైన జీవితం గడపాలన్న కోరికా లేదు. నాకు కావల్సింది న్యాయం... నీతి...నిజాయితీ సార్...'' గుక్క తిప్పకుండా చెప్పేకు పోయాడు పరాంకుశం.

అప్పటికే కొందరు ఛాంబరు బైట స్ప్రింగ్ డోర్సు వెనుక తచ్చాడుతున్నట్టు చూశాడు పాపారావు. అతను అనుకోకుండా భుజాల తడుముకున్నాడు. తాను శ్రీకాకుళంలో యిల్లు కట్టించిన వైనం పరాంకుశంకి తెలుసునేమోనన్న భయం అతణ్ణి ఆవరించింది. ఇంకా అతనితో వాగ్వివాదం పెంచుకుంటే యింకేవేవో విషయాలు సంభాషణల్లోకి వచ్చే యొచ్చు...పెంచుకోకూడదు. ప్రస్తుత కేసులో నష్టపోయినా, పరాంకుశంతో వివాదం తనకే శ్రేయోదాయకం కాదనిపించింది. కోపాన్ని దిగమింగుకున్నాడు పాపారావు. బరువుగా ఓ నిశ్వాసం వదిలాడు.

''సరే! ఇక నువ్వు వెళ్ళొచ్చు పరాంకుశం...'' అన్నాడు మెల్లగా.

బాస్ ఒక్కసారి మంచు ముక్కలా వల్లబడ్డం పరాంకుశంకి అర్థం కాలేదు. ఆ విషయం తనకి అనవసరమనుకుని వెనక్కి తిరిగాడు.

''ఆ ఫైలు తీసుకెళ్ళవోయ్...'' అన్నాడు పాపారావు. అతని గొంతులో అధికారం ధ్వనించలేదు.

''మరి, యీరోజు డిస్పాచ్ అవ్వదు సార్...'' ఖచ్చితంగా చెప్పాడు పరాంకుశం.

''అబ్బే! అవసరం లేదులే! రొటీన్‌లో వెళ్ళనీ...'' అన్నాడు పాపారావు.

నిజాయితీ పరులంటే అవినీతిపరులకు సింహస్వప్నంగా వుండటం సహజమే మరి. పాపారావు కళ్ళకి సింహంలా అగుపించాడు పరాంకుశం. ఇన్నాళ్ళకి తన అహాన్ని దెబ్బ కొట్టాడీ వ్యక్తి...అనుకున్నాడు పాపారావు.

ఫైలు పట్టుకుని సింహంలా ఛాతీ విరుచుకుంటూ చీఫ్ ఇంజనీరు ఛాంబరు లోంచి బైట కొస్తున్న పరాంకుశంని చూసి సహోద్యోగులు మొహాలు దించుకున్నారు. ఆ ధైర్యం తమకేదీ? అనుకున్నారు యెవరి మనసులో వారే.